

Lituanistinio Švietimo Ugdytojų Konferencija, New Yorke

Labai sveikintina p. K. Mokauskas mintis sukviesti rytinių JAV lietuvių mokytojus aptarti suaktyvinto lituanistinio ugdymo problemas ir imtis atitinkamų priemonių sudaryti kontraktaciją vykstančiam mūsų bendruomenės nuzzzzzzzėjimui stabdyti.

Konferencija vyks lapkričio d. Savotiškai patogiu, kad tuo pačiu laiku bus JAV Liet. Bendr. veikimo atidarymo šventė, į kurią daugumas atvyks iš įvairių vietovių. Sekmadienį, nuo 9-tos iki 1-mos val. mokytojai dalyvaus savo konferencijoje, o popietį 2-trą val. — bendruomenės šventėje. Taigi daug kam seksis vienu šuviu paimti du kiškiu.

Jeigu nėra labai pavėlinta, tai žinoma, bent dabar laikas būtų nedelsiant susiorganizuoti visiems ugdytojams ir stoti į planingą ir intensyvią ugdymo veiklą, kad visa jėga būtų vykdoma taip labai svarbūs lituanistinio švietimo uždaviniai.

Konferencijoje svarbu: a) aptarti lituanistinio ugdymo uždavinius bei jų apimtį, priemones ir aiškų veiklos planą; b) nustatyti lituanistinio ugdymo ir jo organizacijos planą; c) sudaryti vadovaujančius organus ir pasisakyti jų centralizacijos reikalui.

Ši konferencija turėtų imti ugdymą plačia prasme, nes ligšiolinė lituanistinio švietimo tikrovė įpareigoja imtis veikti visose lietuviybės šlaikymo srityse, nors tuotarpu jaunoji kartu labiau reikalinga pagalbos ir mokyklų reikalai yra tiesiog degančio skubotume eilėje.

Nustatyta, kad visos vietovės atstovų teisėmis dalyvaus jau į lituanistinio darbą ar organizaciją įsijungę mokytojai. Kur dar nėra susiorganizavę mokytojai, skatinami tuojau tai padaryti, kad būtų suvažiavimui pasirengta pagal Organizacinės Komisijos paskelbtą instrukciją.

Ypatingas respektas atiduodamas nuo seniau tebedirbantiems Amerikoje lietuvių ugdymo darbe: vienuoliams, vienuolėms, parapijinėms ir valstybinių mokyklų lietuviams mokytojams, parapijų klebonams, viršinininkams, švietimo komitetų bei organizacijų kultūros skyrių vadovams.

Konferencijos svečiais kviečiami mūsų vadovaujančių veiksmų ir veikiančių organizacijų nariai ir viršinininkai, taip pat atskiri kultūros, švietimo ir spaudos darbuotojai.

Svarbu, kad jau iš atskirų vietovių vyksta į šią konferenciją būtų susiorganizavę ir parengę žinias iš anksto.

Pageidaujama, kad dalyviai būtų įtraukti į dalyvių registracijos lapą, kuriame būtų nurodyta: a) vietovės pavadinimas; b) atstovaujamo mokytojų skaičius; c) atstovų sąrašas; d) atstovų teisėmis dalyvaujančių sąrašas (pav., lituanistinių mokyklų vedėjai, dėstytojai, kapeilonai, vadovėlių autoriai, leidėjai ir kiti, kurie išvardinti Organizacinės Komisijos instrukcijoje; e) žinios apie viešą liet. mokytojų organizaciją; f) 1. Bendros Darbo Konfederacijos pilnas pavadinimas ir 2. adresas; g) pageidavimai bei pasiūlymai. Tokį dalyvių registracijos lapą pasirašo delegacijos vadovas. Be to, įtraukiant į sąrašą atstovus ir atstovų teisėmis dalyvaujančius, būtina nurodyti kiekvieno adresą.

Taip pasirengę iš atskirų vietovių, žymiai palengvins mandatų komisijai registraciją, Mandatų komisija galės negaišnodama išduoti kiekvienam mandato kortelę.

Nr. 46-tas

WORCESTER, MS., LAPKRIČIO (NOV.) 17, 1951

Telefonas Dienį 5-1094

Vol. XXXX

KOMUNSTAI MASINIAI NUŽUDĖ 5500 J. V. KARO BELAISVIŲ

PUSAN, Korėja. — Jungtinių Valstijų 8-tos Armijos aukščiausias teisėjas pranešė, kad komunistai masiniai nužudė nemažiau 5790 Jungtinių Tautų karo belaisvių, nuo kariavimo pradžios. Pulkininkas James M. Hanley, 8-tos Armijos teisėjas, sakė, kad apie 5500 komunistų aukų buvo amerikoniai, gi likusieji buvo savanoriai iš kitų kraštų. Tarp nužudytų amerikonių buvo 200 marinų, masiniai nužudytų pereitą gruodžio mėnesį, 10-tą dieną, netoli Sinhung, į pietus nuo Hamhung, prie rytinio Korėjos pakraščio. Tada 8-ta Armija traukėsi iš ryt-vakarinės Korėjos ir mariniai kovojo per 50 mylių po nuolatinio kiniečių puolimo. Likusioji armijos

dalis buvo išgelbėta per Hungnam laivuose.

Pulkininkas sakė, kad nužudytų skaičius dar nepilnai suvestas, bet rodo nepaprastą žudymų ir žvėriškumo rekordą, koks dar nėra buvęs komunistinėje Kinijoje. Jis sakė pietų Korėjos kareivių žudynės yra daug skaitlingesnės palyginus su Jungtinių Tautų kareiviais. Jis sakė 25,575 politiški belaisviai ir vietiniai pietų Korėjos valdininkai buvo nužudyti 1950 m. rudenį, laike komunistų pasitraukimo iš šiaurinės Korėjos. Spalio mėnesį, vėliau, 10,284 vakarinės Korėjos civilių žuvo, šiaurės Korėjos armijai toliau besitraukiant link Yalu upės sienos tarp Mandžiurijos ir Korėjos. Nuo pat kariavimo pradžios apie 250,000 Korėjos gyventojų buvo nužudyti.

"Mirusi" Moteris Atgavinta, Kalbėjosi su Gydytojais

SAN FRANCISCO. — Ponia Teresė Butler, 60 metų, buvo mirusi 10 valandų ir nuvežta pas graborių pereitą ketvirtadienį pasijudino, bet buvo be sąmonės. Šeštą dieną, ji atsibudo, pažino dukterį ir gydytoją ir pradėjo kalbėti. Gydytojai nustebę tokiu atsitikimu, pradėjo tyrinėti, koku būdu ji išliko gyva, nes tai retas atsitikimas.

100,00 Prancūzų Angliakasių Sustreikavo

PARYŽIUS. — Prancūzija, kur yra toks didelis anglių trukumas, kad jau importuoja tą kūrą iš Sąjunga Valstijų, tikslu palaižyti savo apsiginklavimo programą, sutiko kitą didelį smūgį, kada angliakasiai sustreikavo klausydami komunistų vadovaujamą Bendros Darbo Konfederacijos. Tuo pačiu laiku, vyriausybė pranešė, kad ateina jai sunkios dienos. Prancūzija sumažins savo užsienio pirkimus \$200,000,000 mažiau į metus ir bėgy metų nustatė išleisti nedaugiau dolerių \$100,000,000. Šis nutarimas, panašus į Britanijos, rodo didelį pramonės nedateklų ir rimtą nupuolimą dolerių atsargose.

AMERIKOS LIETUVIŲ ŠVENTĖ!

nai Laukta, Visiems mums, Seniesiems Ir Naujesiems Lietuviams Svarbi Ir Brangi, Iškilmingai Bus Švenčiama Statler Hotelyje New Yorke! Bus Inauguruota Amer. Liet. Bendruomenė! Dalyvaukime Visi Šioje Šventėje!

SEDMADIENYJE, 18 d. lapkr., visi keliai veda amerikiečius tuvius į didžiausią Amerikos Metropolį—New YORKĄ, čia įvyks naujai laukta mūsų tautos žmonių—amerikiečių lietuvių nepaprasta šventė! Kuri parašys naują lapą lietuvių tautos istorijai. su amerikiečių lietuvių akys bus nukreiptos į New Yorką šį kmadienį. Senieji ir naujieji lietuviai čia susikaups ir sudarys naują LIETUVIŠKĄJĮ ORGANIZUOTĄ KŪNĄ, kuriame po šios šventės bus lietuviškoji ŠIRDIS žmoniškoji SIELA! Plakanti stuvišku pulsu visoje Amerikoje.

Ši šventė prasidės kun. Pakalnio bažnyčioje su pamaldomis, yskupo Brizgio laikomomis misiomis, o po pietų 2-trą valandą prasidės lietuvių, daugelio valstijų ir miestų, susivažiavimas — šventė įkurinimo AMERIKOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS. Inauguracija ALB-nės įvyks Statler viešbutyje 2-rą val. po pietų, su meniška programa: dalyvaus 3 chorai ir Metropolitan operos art. p. Brazys; bus vadų visuomenės kalbos, dvasiškų ir viešųjų, ALB-nės vadų (organizacinio K-to narių) proga inauguracijos Amer. Liet. Bendruomenės ir paskelbimo jos deklaracijos.

Statler Hotel randasi prieš Penn. R. R. stotį, 7th ave. ir 34th tr., New Yorke. Į šią šventę kviečiami visi lietuviai ir lietuvaiteš, enieji ir jaunieji! Organizacijai nariai ir visuomenė—individualai, patingai iš rytinių valstijų ir Naujos Anglijos artimųjų New Yorko kolonijų.

Šioje amerikiečių lietuvių šventėje dalyvauja ALT., BALFO vadai, visų artimųjų ir tolimųjų lietuvių kolonijų visuomenės veikėjai, nes šiame susivažiavime—nepaprastoje šventėje daromi žygiai išskirti LITUANISTIKOS balsą visoje Amerikoje! Žygiai sutelkti ir apjungti Amerikoje gyvenančius lietuvius, išspręsti jų gyvybines problemas tautiniais ir kitais atžvilgiais.

Šioje šventės susikaupime Amerikos lietuviai išskels LITUANISTIKOS VELLAVĄ! Padės pagrindus amerikiečių lietuvių vienybei, stiprybei visais atžvilgiais. ALT Organiz. K-tas posėdžiauja New Yorke šeštadienį. Yra vilčių, kad New Yorko ir Naujos Anglijos apylinkių lietuviai visi urmu dalyvaus kartu su tolimesniųjų valstijų lietuvišiais šioje istorinėje Amerikos lietuvių apsiungimo šventėje.

Ši diena bus ryškiai užrašyta amerikiečių lietuvių istorijos lapuose. Šios šventės proga bus išskelta LITUANISTIKOS idėja Amerikoje! Nuo šios dienos prasidės nauja ERA Amerikos lietuvių gyvenime ir visokioje veikloje stiprinančioje lietuvių Amerikoje.

Vaziuokime visi į šį susivažiavimą! Šaukia mus tėvynės balsas! Šaukia mus lietuviškieji reikalai! Šaukia mus tautos gyvybinės problemos, dalyvaukime VISI!

(pasir.) ALB-LOK-tas

CHURCHILL ATVYKS WASHINGTONAN

Iš Washingtono ir iš Londono ateina žinių, kad Anglijos naujasis ministerių pirmininkas W. Churchill sausio mėnesį atvyks tartis su prezidentu Trumanu Washingtono.

Belaukiant susitarimo su Amerika ir gal didesnės paramos Anglijos ginklavimui, W. Churchill vyriausybė išleido griežtą patvarkymą dėl Anglijos importo

sumažinimo ir dėl griežtesnio maisto produktų racionavimo. Vyriausybė žada panaikinti pieno pramonės nacionalizaciją, bet prieš tą pasimėjimą Darbo Partijos opozicija stoja griežton kovon. Dėl maisto sumažinimo Anglijoje žmonės pradėjo supirkinėti visokį maistą, kokį tik gali gauti. Ypač šeiminkės daug perka konservuoto (kenuoto) maisto.

filene's

pirmas aukštas
vyrų krautvė

Sportiškai dryžuoti mažuose ir dideliuose miuruose kolegijos vyrams, sportininkams, medžiotojams!

Vyrų Dryžuoti Sporto Marškiniai

rayono teca ar bovelninės flanelio medžiagos nepaprastos vertės

\$2.98

- Smulkiai dryžuoti bovelninės flanelio ar skalbiamos rayono teca medžiagos, kuri švelni ir gerai atrodanti! Raudonos, geltonos ar mėlynos spalvos su juodais dryžais, mažos, vidutinės ar didelės mieros.
- Plačiai dryžuoti sanforizuotos bovelninio flanelio medžiagos — šiltos be svorio! Raudonos, mėlynos, žalios ar baltos su juodais dryžais, mažos, vidutinės ar didelės mieros.

WORCESTERIO LIETUVIAI! IDEAL PHARMACY

Remkite Modernišką Lietuvišką Vaistinę

29 Kelly Square

Worcester, Mass.

Jei reikia vaistų, kreipkitės pas registruotą vaistininką, savinink, VYTAUTĄ SKRINSKĄ. Jis išpildo medikališkus daktarų receptus ir patarnauja visokiais sveikatos reikalais.

Be to, užlaiko geriausios rūšies kosmetikos, skutimosi reikmenų, knygų, laikraščių, filmų, saldinių, šaltkošės, riešutų, cigarečių, cigarečių ir skanių gėrimų.

Mes irgi suteikiame:—
(1) Gas Bill priėjimą,
(2) Money Order išpildymą,
(3) Veteranų Receptus ir biednų dykai pildomai.

Stalinas Ligonis

BERLYNAS. — Čia platinasi gandai, kad premiero Stalino sveikata pablogėjo per paskutinį mėnesį. Gandai prasidėjo per vieną asmenį Sovietų Kontrolės Komisijoje. Ateinantį mėnesį Stalinas vyks kaip paprastai, į kurortą prie Juodytųjų Jūrų. Nebuvo matyt Stalino tribunoje virš Lenino paminklo, kada sovietų ginkluotos jėgos parodavo Maskvoj, lapkričio 7-tą, bolševikų revoliucijos trisdešimts-ketvirtose sukautėse. Pagal gandas, Stalinas jau sirgęs daug metų širdies liga taip sublogėjo, kad spalio 18-tą, keturi gydytojai pasakė sovietų ministrų tarybai, kad reikės operacijos.

IŠ VISUR

— EGYPTAS perstatė kitą "tylų" prieš britus demonstraciją — šį kartą Cairo mieste. Apie 500,000 iš 1,000,000, vadovaujant premieriui el Nahas Paša, parodavo per miestą į karaliaus Farouko rūmus, pagelbdami 20 egiptiečių, kurie žuvo per paskutinį sukilimų mėnesį.

— URUGVAJUS pranešė, kad Paul C. derer Roodenbecke, belgas atomo ekspertas, atbėgo į Urugvajų, pabėgęs iš Argentinos, kur dirbo prie prezidento Perono atomiško projekto.

— RIVERHEAD, L. I. — Ponia Barbora Hrostoski, 33 metų registruota gaillestinga sesuo, norėjo save ir trijų metų sūnų ir 14 mėnesių dukterį nužudyti, todėl automobilį visą naktį išsėdėjo leidama dujas į vidų. Abu vaikučiai mirė, gi ji išliko gyva, pasodinta dabar į kalėjimą. Jos vyras prisipažino kad jis barė ją dėl kokio menkniekio, dėlto ji taip nusiminė ir nusprendė galą pasidaryti.

LIETUVIAI AMERIOJE ir PASAULYJE

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŠVENTĖ

LIETUVIAI!

Bolsėviku pavartota prieš Lietuvą agresija ir tebetrunkanti sovietinė okupacija mūsų Tėvynei yra padariusi į dangų šaukiančių skriaudų. Lietuva nuožmiai naikinama ir žudoma. Bet Lietuva yra ne tik ten, už Atlanto, ne tik Nemuno, Neries, Sešupės, Šventosios skardžiūnos ir slėniuos. Lietuva yra kiekviename Lietuvyje! Kiekvienas lietuvis yra tautos gyvybės reiškęjas ir nešiojas. Visiems lietuviams tarpusavyje bendrauti, lietuviškai mokytis palaikyti, lietuvišką knygą ir kitais bendraisias lietuvių kultūros klausimais rūpintis yra būtina visų lietuvių organizacija, kaip dabar įprasta sakyti Lietuvių Bendruomenės organizacija.

Amerikos Lietuvių Tarybai pritarus, tam tikra komisija yra surašius tai organizacijai konstituciją.

Liet. Bendruomenės organizacijos sėkmingai darbo pradžia Dievo palaimos prašant, lapkričio 18 d. 11 val. Brooklyne, Apreiškimo parapijos bažnyčioje, J. E. vyskupas V. Brizgys laikys iškilmingas šv. mišias. Tą pat dieną 2 val. p. p. New Yorke, Statlėr viešbučio Penn Top salėje (7th Ave. ir 34th St. kampas, prie Pennsylvania Sta.) įvyksta:

AMERIKOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŠVENTĖ

Kalbės Lietuvos į galias ministeris P. ŽADEIKIS, neseniai iš Europos čia atvykęs VLIKO narys PROF. J. KAMINSKAS, ALT pirmininkas L. ŠIMUTIS, BALF pirm. KAN J. KONČIUS, Laisvosios Europos Komiteto Lietuvių Patariamiosios Grupės pirm. V. SIDZIKAUSKAS ir J. E. VYSK. BRIZGYS. Meninę programą atliks muzikų J. Žilėvičiaus ir P. Sako vadovaujamas jungtinis New Yorke ir New Jersey choras ir solistai.

Visi lietuviai nuosirdžiai kviečiami Amerikos Lietuvių Bendruomenės šventę pagerbti savo dalyvavimu iškilmingose pamaldose APREIŠKIMO PARAPIJOS bažnyčioje ir iškilmingame akte.

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais turime ir būt!

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŠVENTĖS RENGIMO KOMITETAS

PROGRAMA

- 11 val. iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne.
- 2 val. minėjimo pradžia.
- Vėliavų įnešimas.
- JAV ir Lietuvos himnai. Gieda jungtinis choras, dirig. J. Žilėvičius.
- Iškilmingo akto atidarymas.
- JAV LB LO Komiteto atstovo žodis.
- "Marija Marija". Gieda jungtinis choras, dirig. J. Žilėvičiaus.
- VLIKO vice-pirm. prof. J. Kaminsko kalba.
- "Pabuskim iš miego". Gieda jungtinis choras, dirig. P. Sakas.
- JAV LB akto skaitymas.
- "Lietuviais esame mes gimę". Gieda jungt. choras, dirig. P. Sakas.
- Sveikinimai. Sveikina: Lietuvos pasiuntinys P. Žadeikis, ALTO pirm. L. Šimutis, BALFO pirm. kan. prof. J. B. Končius, L. E. Patariamiosios Lietuvių Grupės pirm. V. Sidzikauskas ir J. S. vysk. V. Brizgys.
- "Kur bėga Sešupė". Gieda jungt. choras, dirig. P. Sakas.
- Pertrauka. Akto pasirašymas.
- Koncertinė dalis. Dalyvauja op. solistai: A. Brazis ir V. Jonuškaitė.
- Akto užbaiga.

NEW HAVEN, CONN.

Paminėjo Karaliaus Mindaugo 700 Metų Krikšto Sukaktį

Kristaus Karaliaus šventėje Spalio 28-tą iškilmingai paminėta lietuvių krikšto priėmimo sukaktis. 10-tą valandą ryte šv. mišias atnašavo kleb. kun. E. A. Gradeckas, ir išklausti prisirinko pilna bažnyčia. Dienai tinkamai pritaikintą pamokslą pasakė vikaras kun. A. Zanavičius, šv. Kazimiero parapijos choras labai jausmingai sugiedojo "Dieve Gailėtingas". Tikrai kiekvieno žodis ir širdis prašė pasigailėjimo mūsų tautai ir jos žmonėms išblaškytiems po svetimus kraštus. Po mišijų sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Iš bažnyčios visi skirstėsi šventės nuotaika apimti.

5-tą val. vak. įvyko mišparai, kurių išklausti prisirinko skaitlingai parapijiečių. Pamokslą pasakė gerb. kun. Vincas Martinkus iš Providence, R.I., kurio tema ir turinis ant tiek visus klausytojus užinteresavo ir jų širdis patraukė prie Sutvėrėjo.

6-tą val. vak. parapijos svetainėje įvyko minėjimo vakarienė, kurios surengimui pasidarbavo visos parapijos draugijos ir vyrų klubas vadovaujant kleb. kun. E. A. Gradeckui ir vikarui A. Zanavičiui. Vakarienė skani valgių įvairumas visiems pridavė apetitą, patarnavimas mandagus už ką priklauso padėka visoms tarnaitėms.

Vakarienei kaip garbės svečiai dalyvavo miesto mayoras William C. Celentano, kun. V. Martinkus, kun. J. Radzevičius, J. Valaitis atstovas iš Brooklyn, N.Y., Edm. Markevičius ir Petras ir ponis Usus. Vakarienės metu dalyviai turėjo nepaprastą steigmeną, kada kun. V. Martinkus savo labai gražiu balsu pravedė visuosiną liaudies dainų dainavimą, ir joms rodosi jau nebuvo pabaigos, nes čia vienam priminė jaunas dienas praleistas tėvynėje, ir visi seni ir jauni dainavo, ir maloniai linksminosi. Taipgi sekė šokjiai ir visi tikrai linksmoj nuotaikoje laiką praleido.

BALF'o Atstovas p. Iaitis Lankėsi Westfielde

Lapkričio mėn. 4 d. BALF atstovas p. Valaitis atvykęs į Westfieldą, tik padaryti pranešimą vie lietuviams apie pasilikus tremtyje — Vokietijoje tuvius, jų vargus bei reikalingą jiems pagalbą.

Ponas Valaitis išsamiai jautriai nušvietė pasilikusių Vokietijoje lietuvių būklę. Iš p. Valaičio pranešimo paaikškėjo, kad Vokietijoje nebegalinčių išemiruoti dėl senatvės, ligos, invalidumo ar kitų priežasčių dar 5000 lietuvių. Tą pat liks jų Austrijoje 30, Italijoje 100, Prancūzijoje 200, Belgijoje ir kt. Europos Valstybėse. Visų jų materialinė padėtis labai sunki, jie reikalingi nuolatinės paramos, nes IRO globai pasibaigus šis lietuvių skaičius gyvena labai sunkiose sąlygose ir tos sąlygos vis blogėja. Ponas Valaitis pažymėjo, kad Europoje pasilikusių mūsų tautiečiai reikalingi skubios Amerikos lietuvių paramos. Čia pat nurodė konkrečiai, kaip ta šalpa gali būti suteikta.

Susirinkime dalyvavusieji lietuviai išklauso p. Valaičio pranešimo čia pat suaukojo virš 125. dol. aukų lietuvių tremtinių šalpos reikiams.

BALF Reikalai Labai Svarbūs

I mūsų koloniją buvo atsiųskęs BALF atstovas J. Valaitis, kuris pranešė vietinio skyriaus valdybai ir visiems lietuviams savo kalboje pasakotoj vakarienės metu, kad labai svarbu yra mums lietuviams šiame momente stoti į darbą, rinkti rūbus ir pinigus dėl sušėlimo mūsų brolių bei sesių senelių ir ligonių pasilikusių tremtyje. Taigi sesės ir broliai newhaveniečiai, kaipo BALF vietinio skyriaus pirmininkė kviečiu tamstas neatsilikti neprisidėjus prie šio taip naudingo ir mielaširdingo darbo.

Mirė Juozas Lukasevičius

Spalio 26 d., po rimtos ligos su šiom pasauliu atsiskyrė senas mūsų parapijietis a.a. Juozas Lukasevičius, palaidotas iš šv. Kazimiero bažnyčios su bažnytinėmis apeigomis, ir amžiną poilsio vietą skaitlingai palydėjo giminės, draugai bei draugės.

Velionis paliko nuliūdime savo žmoną Marijoną, dukrelę H. Ražanskiene, sūnus Juozą ir Albertą. Visai šeimai nuliūdimo valandoje reiškiamo užuojautą. Juozo vėlei tegul Gerasis Dievas suteikia amžiną atilsį Danguje.

SKAITYKITE

IR PLATINKITE

"AMERIKOS LIETUVIŲ"

ROCHESTER, N. Y.

Liūdnoš žinios

Šiandien, lapkričio 10-tą, kada medžių lapai gelsta, vysta, žemėn krinta, pūsta, su purvu besimaišydami naikina, naikina žemės paviršiaus grožį, kaip tyčia vietos lietuviams, ypač moterėlės rodos nenusileidamos gamtos permaina su ja lenktyniuojasi eidamos į žemės samšį.

Šiandien vėl dvi moterėlės išsiskyrė iš gyvųjų tarpo Paskutiniu syk iš lietuvių bažnyčios po mišijų, gausaus skaitliaus giminii, reikia tikėtis, atbus ir jų kaimynų ir pažįstamų išlydėtos į amžinasties kapų

vieta. Nepaprastai skaidriai sauleliai šviečiant briliantiškais spinduliais joms buvo lemta į amžinastį iškeliauti. Malinauskienė rodos jau 68 metų po ilgos ligos palikdama vien vyrą išėjo į amžinastį. G. Piravičienė pačiame gyvenimo žydėjime, 45 metų, mirė, palikdama vyrą ir ypatingai jos mylimą sunelį, 20 metų. Ji su kaimynais bešnekučiuodama apverkslėno, kad jam reikės į kariuom. stoti. Ją pačią nelaukta ir netikėtai lapkričio 6-tą pašaukė mirtis, namie besitrusiant, suklupo, nustojo kalbėti ir prisiejo palikti šį pasaulį ir visus artimuosius.

Antanas Žiemys

PILGRIM BRAND

PLUMP
TENDER
AND
MEATY

UP TO 16 LBS 18 LBS & OVER
LB 63^c LB 55^c

DRAWN OVEN-READY TURKEYS

UP TO 13 LBS LB 79^c 15 LBS & OVER LB 69^c

QUICK FROZEN EVICERATED TURKEYS

Oven-Ready 10 TO 14 LBS LB 79^c

BROILER TURKEYS

BELTSVILLE 6 TO 9 LBS LB 65^c

Drawn, Oven-Ready 4 1/4-7 1/2 Lbs Lb 83^c

Chickens LARGE ROASTING 55^c

Small Roasting 43^c

Capons GENUINE NATIVE MILK-FED 7 LB AVG. LB 63^c

Ducklings Quick-Frozen, Native Max. Lb 59^c

JANE PARKER Fruit Cake OVER TWO-THIRDS FRUITS AND NUTS

1 1/2 LB CAKE 1.45 3 LB LOAF 2.89 5 LB LOAF 4.65

A&P Stores Closed All Day Thursday, November 22 — Thanksgiving Day — Shop Early!

NONE PRICED HIGHER — PLUMP SWEET

Grapes SUPERIOR LB 10^c

Florida Oranges SIZE 200-210's DOZ 29^c

Pascal Celery REGALO-CALIFORNIA LGE BCH 29^c

Butternut Squash NONE PRICED HIGHER LB 5^c

Cranberries REGALO-NONE PRICED HIGHER LB 23^c

Sweet Potatoes NONE PRICED HIGHER 4 LBS 39^c

Cortland Apples PINE FOR COOKING 4 LBS 29^c

McIntosh IN HANDY CARTON 4 LBS 33^c

Pitted Dates 19^c

OCEAN SPRAY Cranberry SAUCE 2 16 OZ CANS 35^c

JANE PARKER—LARGE LOAF Bread For 24 OZ 21^c Stuffing LOAF

Famous A&P Coffee 3 O'Clock Coffee MILD, MELLOW 10 BAG 77^c

Red Circle Coffee RICH, FULL-BODIED 10 BAG 79^c

Bakar Coffee VIGOROUS, WINEY 10 BAG 81^c

A&P FANCY Mince Meat 9 OZ PKG 20^c

None Such Mince Meat PREPARED 28 OZ JAR 49^c

Squash or Pumpkin A&P NO 2 1/2 CAN 2 FOR 31^c

Pie Crust JIFFY 9 OZ PKG 10^c FLAKO 9 OZ PKG 16^c

Bell's Poultry Seasoning 1 OZ PKG 12^c

Bell's Poultry Stuffing 4 OZ PKG 2 FOR 25^c

A&P Pineapple Juice 46 OZ CAN 27^c

Bakar's Vanilla Extract 8 OZ BOT 36^c

Plum Pudding CROSSE & BLACKWELL 16 OZ CAN 49^c

Hard Sauce CROSSE & BLACKWELL 6 OZ BOT 49^c

Apple Sauce A&P NEW LOW PRICE 17 OZ CAN 3 FOR 29^c

B&M Baked Beans ALL VARIETIES 20 OZ 2 FOR 47^c

Fig Pudding CROSSE & BLACKWELL 10 OZ CAN 49^c

Date Pudding CROSSE & BLACKWELL 10 OZ CAN 49^c

Mince Meat CROSSE & BLACKWELL 10 1/2 OZ CAN 43^c

PRICES SHOWN IN THIS AD ARE GUARANTEED THROUGH SAT., NOV. 17 AND EFFECTIVE IN THIS COMMUNITY AND VICINITY.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Advertising rates on application
Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis. Išleista šeštadieniais, leidėja Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinis Prenumerata: S. V. — \$3.00 Užsienio — Kamuoja — \$4.00
Dviem Metam \$5.00 Dviem Metam \$6.00
Pusei Metų \$2.00 Pusei Metų \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 25, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

Mūsų Dienų Įvykiai

AMERIKOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Šį sekmadienį, lapkričio 18-tą, reikšmingas įvykis lietuvių istorijoje bus įrašytas, kada amerikiečiai lietuviai įnaguruos Amerikos Lietuvių Bendruomenę ir paskelbs jos deklaraciją. Amerikos Lietuvių Bendruomenė tuomi taps Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kūno svarbi dalis, prie kurios priklausys visi Amerikos lietuviai, visokių luomų, įsitikinimų ir partijų. Lietuvių Bendruomenei priklauso kiekvienas lietuvis, kuriam plaka lietuviška širdis kurio gyslonis sravena lietuviškas kraujas, kuriam lietuviškumas reiškiasi būde, papročiuose, lietuviškoje kilmėje. Draugiją sudaro norintieji joje būti nariai, bendruomenę sudaro visi lietuviai. Lietuvių Bendruomenė yra nuo tada, kai atsirado Lietuvių Tauta. Ji gali išnykti, tik išnykus paskutiniam lietuviui.

LIETUVOS LAISVĖS BYLA J. T. SESIJOJ

Jungtinių Tautų šeštosios pilnačios sesijos specialė lietuvių delegacija paskirta VLIKo, kad Lietuvos byla iš akių niekuomet nebūtų išleista. Delegacijai vadovauja pasiuntinio pareigas Paryžiuje einas Dr. S. Bačkis; tos pasiuntinybės nariai plk. J. Lanskoronskis ir prof. J. Baltrušaitis; taipgi buv. politinio departamento direktorius ir atstovas prie Tautų Sąjungos ministeris E. Turauskas. Delegacija, nors ir neoficialiai, gavo palyginus lengvai leidimus į Jungtinių Tautų konferencijos posėdžius ir į J. T. įstaigas. Be delegacijos narių, keli lietuviai žurnalistai yra taip pat aprūpinti įėjimo kortelėmis. Galimas dalykas kad į didesnės svarbus posėdžius atvyks keli lietuvių diplomatai ir kiti sostinių ir kelių atsakingųjų VLIKo narių. Delegacijos uždaviniai ir užsiėmimai yra: sekti sesijos darbų eigą, ypač įvairių komisijų darbus, kur gali būti paliesti Lietuvos reikalai; atnaujinti ar užmegsti ryšius su įvairių delegacijų nariais, ypač su tais, kurie dirbs komisijose, galinčiose paliesti Lietuvos klausymą; taipgi suteikti delegacijoms informacinės medžiagos.

GINKLAVIMO LENKTYNĖS

Rytų - Vakarų lenktynės kariavimo mašinerijos gamyboje matytis eis toliau. Maskva atmetė Jungtinių Valsčių ir jos sąjungininkių nusiginklavimo pasiūlymą, įneštą Jungtinių Tautų Bendro Asemblėjaus susirinkime Paryžiuje. Atmesdamas vakarinių tautų pasiūlymą, sovietų užsienio reikalų ministras Andrei Y. Višinski atnaujino dar sykį rusų ginklų ir taikos planą, kurs buvo demokratiškų tautų atmeta kaip ne-komunistiško pasaulio neįvykdomą ir nepriimtą. Maskvos paskutinių Amerikos pasiūlymų pasaulinei taikai atmetimas nieko nuostabaus, nes sovietų paprotys yra ilgai derėtis. Bet Višinskio ašt-

IR RUSAI DALYVIS ATEINANČIŲ METŲ OLIMPAIDOJE

Tik 78 Milios Nuo Sovietų Sienos Vietovėje Artėja Visų Laikų Didžiausias Sporto Pasirodymas, 1952 m. Olimpiada. Narsūs Suomiai tisi 100.000 Svečių. — Ir Stalinas Siųs Savo Raumenį su Įsakymu Laimėti — Arba... (Iš S. E. Post, ...)

(COLLIE MALL) Vertė JO BAŠ

Dviejų Olimpijos kaimų Kapyla priemestų pastatymas dėl dalyvių apgyvendinimo sudaro didžiausią konstrukcijos projektą ir čia darbas eina sparčiai pirmyn. Keturioliką mūrinių pastatų, kurie sudarys vyrų stovyklą statyti taip, jog praėjus žaidymams jie galės būti paversti į butus. Taip pat buvo pasielgta ir su kaimu, įrengtu 1940 m. Olimpiadai, — čia dabar gyvena 500 šeimų. Panašiai šeši pastatai moterų kaime, Otaniemi, vėliau bus perleisti Technologijos studentams. Laikė žaidimų šie du maži miestai sutalpins apie 5000 atletų ir maždaug 500 sportininkų. Likusieji bus patalpinti Karo Akademijoje.

Kaip visada, ruošiant spektaklius, tokius kaip Olimpiadas, maži dalykėliai sudėti vieni prie kito, sudaro milžiną. Pavyzdžiui 1948 m. Londone, vyr. maisto reikalų vedėjas kasdien būdavo netikėtinais sportininkų užklyptas su keistais pareikalavimais. Jv. misteriniais tautų valgiais. Indijonų komanda reikalavo specialiai sėklų ryžių virimo, kiniečiai prašė bambuko atžalų ir paukščių kiaušinių, norvegai ieškojo kiek prieinamų renkių liežuvių. Nieko stebėtino, kad tokie reikalavimai maisto tiekėjus pastato į keblią padėtį.

1952 m. žaidimų komitetas tiki, kad jiems pavyks išvengti šių keistų įvairenybių pareikalavimus, įdedant daug stropaus darbo ir pasiviruošimo. Vyrėjai turbūt vėl turės iš visų pusių pasi-vaistyti su keptuve. Ispanų dalyviai, pavyzdžiui, visa- da, kaip žinoma, prašys maisto susidedančio iš aukščiausio įvairumo. Turų imtynių komanda taip pat bus didelių reikalavimų. Londone turkai valgė taip stebėtinai daug, — bet to pasekmė jie įrodė varžybose, iškovojo imtynių čempiono titulą, laimėdami 68.8 taškus.

Ryšio palengvinimai šimtiems reporteriams, kurie seks žaidimus, yra kitas uždavinys, kuris taip pat susinarpliojo. Linijos einančios iš Suomijos į vakarus rastos apribotomis, žiūrint iš jų reikalavimo užduoties, — ir jos bus reikalingos pra-

inti, pridedant dar kabe tarp Suomijos ir Švedijos. Vien radio pranešėjai olimpijos stadione turės išdešimt mikrofonų, plus anešimų automobilius ir 0 pranešimų kaspinų.

Laimingu atveju, mutinė tatai, kurie 1948 m. Londone sukėlė mažą susijaudinimą, nėra tiek griežtai taibmi čia rubežiaus perėjio atžvilgiu. Anglijoje teiki reikalauja, kad žemės kio Ministerija, kiekvie- am įvežamam sporto rei- alams arkliui išduotų leidi- ną; pav. Scotland Yard'as, ad apsisaugojus nuo įveža- nų pavojingų vaistų, rado eikalą peržiūrėti kiekvieną utelį su įtrynimo tepalais, vairių trenerių su savim- ežamus savo atletams. Kai veicarų laikrodžių firma askyrė keletą šimtų chro- ometrų Londono sporto aržybų reikalams, Britų nūitinė ir akcyzas visa tai pdėjo \$52.000 mokesčiu ir rustatė, jog minėti laikro- džiai turės būti po žaidimų gražinti į Šveicariją. Bet taip nepasiliko, — ginčas buvo išspręstas laikrodžių firmos naudai. Kaip pasiro- do tuo nebuvo pakenkta jausmams, nes ta pati Švei- carų firma padovanojo Hel- sinkio žaidimams 441 preci- sūškų laikrodžių, nustaty- tų Neuchatel observatorij- jos, plus keletą foto laiko nustatytojų iš kurių filma gali būti išaiškinta, paga- minta ir padidinta per devy- niasdešimt sekundžių.

Kai Suomijos Prezidentas I. K. Paasikivi 1952 m. atidarys žaidimus, aišku, tai bus iškilmingai paprastai nustatyta procedūra, bet iki to laiko yra pakely tiek daug kliūčių ir problemų, kurios turi būti pašalintos. Pirmiausia, kas nors turi būti atsakingas už satino Olimpos vėliavą, kuri buvo įteikta Belgijos Olimpos Komiteto 1920 m., Belgijos Olimpiadoje. Ji buvo dingusi po 1936 m. Olimpiados Vokietijoje. Po karo ji buvo rasta Berlino banko sei- fe.

Kas nors turės pasiimti tvarkyti karvelius, kurie bus paleidžiami atidarymo ceremonijų metu. Londone anglai sakosi paleidę rekor- dinį skaičių — 70,000 karve-

PASAULIS NETOKS PLATUS

Neužilgo, ne viena pasau- lio dalis nebus toliau kaip 12 oro valandų tolimo nuo bile kokio kito punkto žemės rutuly. Taigi, kada įvai- rių tautų lakūnai skrenda pro viens kitą ore, arba iš tolimo krašto sustoja sveti- mam aerodrome, labai svar- bu kad suprastų viens kitą. Jiems reikalinga bendra kalba. Delto, visos tautos, priklausančios prie Tarptau- tinės Civilės Aviacijos or-

ganizacijos (ICAO) dabar rūpinasi apie tarptautinę kalbą aviacijai, projektas vadinamas ILA. Naujos tarptautinės kalbos pamatas bus anglų paprasta kalba, su lotynų šaknimis, kur tik galima. Didėsnis lakūnų skaičius moka angliškai, tai problema bus sudaryti kalbą, su anglų kalbos pagrindu, kuri būtų lengva visų tautų lakūnam išmokyti ir suprast.

MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS NEW YORKE

Pranešimų patiekimas Numatyta, kad suvažiavę li- tuanistinių mokyklų vedėjai, li- tuanistinių klasių (parapijinėse ir valstybinėse mokyklose) auk- lėtojai, kapelionai, kursų vado- vai bei organizatoriai ir išlaiky- tojai, taipgi lietuviybės ugdy- mu besirūpinantieji atitinkamų organizacijų švietimo bei kultū- ros vadovai (pav., ir leidėjai); vadovėlių autoriai, liet. parap. ar vienuolynų viršinininkai (galė- tų padaryti išsamius praneši- mus.

Pageidaujama, kad toki pra- nešimai būtų iš anksto parengti raštu, kad pranesėjas, žodžių informavęs konferencijoje tai, kas charakteringiausia, pilną pranešimą čia pat atiduotų su- važiavimo prezidentui. Tuo bū- du ta pačia proga bus surinkta medžiaga, kuri bus labai nau- dinga sudarytiems vadovaujan- tiems organams.

Konferencijos adresas Konferencija vyks: Angelių Karalienės parapijos salėje — 213 So. 4th St., Brooklyn 11, N. Y., Tel. St. 2-2086. (Čia pat bus ir bendri užkandžiai.

Nakvynės reikalai Rašyti iš anksto Organizacinės Komisijos adresu: B. Kuly, 383 So. 3rd St., Brooklyn 11, N.Y. arba skambinti: Tel. UL 5-2437.

Konferencijos pradžia Lapkričio 18 dien., sekmadienį, 8 val. šv. Mišios Angelių Kara- lienės bažnyčioje konferencijos dalyviams. 8 val. 30 min. konferencijos dalyvių registracija.

9 val. konferencijos atidary- mas.

Bendras pakvietimas Konferencijos rengėjai kvie- čia svečiais mūtų vadovaujančių veiksmų ir veikiančių liet. or- ganizacijų narius ir viršinininkus, taipgi atskirus kultūros, švieti- mo ir spaudos darbininkus. Vi- šų adresų rengėjai neturi ir ap- gailėstauja, kad atskirų pakvie- timų pasiūsti neįmanoma. Ta- čiau tikimasi, kad bendras pak- vietimas per spaudą ras malonų atgarsį lietuviybės rūpesčiais besisielojančiųjų širdyse!

Jau užsiregistravo Organizacinės Komisijos bū- tinėje sužinojau, kad jau yra užsiregistravusių suvažiavimo dalyvių, kurie padarys trumpu- tėlius pranešimus atskirais klausimais; jie prisitūntė ir pra- nešimų tekstą.

Svečiams ir konferencijos dalyviams

Konferencijos darbams atlik- ti yra mažai laiko, o klausimų ir problemų gana daug. Todėl sve- čiai ir dalyviai prašomi į tai atsižvelgti: sveikinimai ir pra- nešimai pageidaujami neilgiau 3—5 min. Tai svarbu numatyti jau iš anksto.

Tuo tarpu kviestiems dviems paskaitininkams skirta po 15—20 min. Šiaip ar taip žymią laiko dalį apims visų pranešimai, diskusi- jos, nutarimai, rezolucijos ir kiti einamieji reikalai. O 2 val. jau visi būsimame toje didžiojoje JAV Liet. Bendruomenės veiki- mo atidarymo šventėje.

B. K. Nemunaitis

lių. Olimpos ugnis, kuri bus uždegta Graikijoje ir nešama iš eilės 15,000 degių iš Atėnų į Helsinkį turės bus nustatyta tokiu keliu, kad nebūtų rubežių taisyklės pažeistos. Kelias iki šiol dar neužimėtas ant žemėla- pio, per Olimpos atsakovai Helsinky prisibijo, jog rei- kesią ugnį transpartuoti

lėktuvais net keliais kelio- nės atvejais, kai kuriems kraštams nesutikus sausu- ma praleisti. Čia taip pat yra vėl reikalas gauti ka- nuolių ir šaudmenų saliuta- vimui ir išsinuomuoti trimi- tavimui trimių. Taip viskas yra susikomplicavę.

(Bus daugiau)

SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Atnešiu Jums Lietuviškų Kny- gų, Kada Užrašysite "Ameri- kos Lietuvį" Kalėdų Dova- noms arba Prailginsite Dviems Metams Prenumeratą.

"AMERIKOS LIETUVIS" Mėgiama Dovana Jusų Draugams

Per sekančius du mėnesius, kurie "A. L." skaitytojai prisiųs penkis dolerius už "A.L." dviems metams arba už savo prenumeratą ir vieną naują skaitytoją, kaip dovana Kalėdoms, gaus lietuviškų knygų vertės \$4.00. "Amerikos Lietuvis", bėpartvyškas lietuvių laikraštis per 44 metus pasikvietė į talką gabius bendradarbius, kurie suteiks skaitytojams vėliausias žinias, įdomius straipsnius ir reikalingas informacijas. Užrašykite draugams "Ame- rikos Lietuvį" Kalėdų dovanom, tai atmins jus per visą metą. Pasinaudokite Proga Tuojau!

"AMERIKOS LIETUVIS" - 14 VERNON STREET Worcester, Mass.

Kaikurie atstovai ir senatoriai Washingtono kartoja, kad per daug yra vyriausybės darbininkų.

Literatura ir Mokslas

ALKANI ŽMONĖS ILGIAU GYVENA

Atrodo, kad tai skamba kaip — piktžodžiavimas ir padorus žmogus turėtų gėdytis šitaip rašyti laikraščiu. Baisus pokario badas išstisus metus kankinęs didžiausią Europos dalį, tebėra dar atmintyje vis dar nėra galutinai įveiktas. Dar ne galima kalbėti apie pakankamą žmonių maitinimą. Toliuose Rytuose ir Indijoje, Azijos ir Indonezijos dalyse, badas yra nuolatinis daugelio tautų svečias. Ir štai atvyksta ponas ir nori mus ir visą pasaulį įtikinti, kad badauti sveika. Šis ponas Dr. McCay. Ar jis pats nors sykį savo gyvenime badavo, ar nors kartą aplankė ligoninę, pilną vaikų, susirgusių dėl nepakankamo maitinimo? Kaip gali drįsti šis, Amerikos universiteto profesorius, siūlyti kitiems badauti?

Susijaudinimas pagrįstas, bent iš pirmo žvilgsnio. Arčiau prisizūrėjus paaiškės, kad viskas yra kitaip. Ponas daktaras McCay nesūlo nepakankamo maitinimosi, arba blogai maitintis, ar net badauti, jis siūlo tik tai, kas ne tolygu badavimui, vadinasi, mažiau valgyti, saikingai valgyti, savo maitinimą apibrėžti iki minimumo. Tačiau šis minimumas turi būti sudarytas pagal mokslinius metodus, kad jis būtų tikslingas. Tai jokiū būdu nėra nauja ir revoliucinė teorija. Kaip žinoma, Tibeto aukštumoje gyvena vienuoliai ir atsiskyrėliai, išstisus metus maitinasi žaliais soros grūdais, kasdien suvalgydami po dešimt grūdelių, kuriuos kramto išstisus valandas.

Šitie žmonės sulaukia žilos senatvės, yra sveiki ir stiprūs. Jiems per visą amžių nereikia gydytojo ar dantų gydytojo.

Modernus mokslas nepripažįsta jokių stebuklų. Šitie Tibeto vienuoliai išsilauko gyvi, žinoma, ne uoliu maldos malūnėlių sukimu, bet soros grūdėliais, kurie turi visas tas medžiagas, kurios reikalingos žmogaus kūnui. Įvairūs mokslininkai, studijuodami šiuos Azijos išminčius (ir daugelis Indijos jogų panašiai maitinasi) — padarė išvadas. Didysis šveicarų gydytojas Bircher-Benner'as pagydė labai daug ligonių dieta, sudaryta iš žalių vaisių, žalių daržovių ir riešutų. Ir Kanados gydytojas Jackson'as panašiai daro. Šiandien jau plačiai ži-

noma, kad Vakarų kultūringųjų žmonių vadinamas "normalus" maistas turi per daug baltymų ir angliavandenių. Per didelis vartojimas mėsos, kiaušinių, riebalų, cukraus, baltos duonos ir bulvių "normaliame maiste" (tai neliečia karo ir pokario meto bėdos maisto) suteikia daugiau žalos, kaip naudos. Šiandien nėra jokia revoliucinė naujiena, kad reikia daugiau vartoti vaisių, daržovių, žuvies ir kai kurių rinktinių mėsos rūšių, kaip kepenys ir inkstai. Dabar kiekvienam gydytojui, nustatančiam pacientui dietą, gerai žinoma citruso vaisių (citrinos, apelsinų, greipfrutų ir t.t.) vitaminų turis.

Ką nauja davė Dr. McCay'aus bandymai su storumis ir laibomis žiurkėmis? Ar jie patvirtina tai, ką visas pasaulis jau keletas dešimtmečių tiksliai žino? Net jei ir taip būtų, tai ir tautai naudinga: nes eilinis amerikietis netiki jokia Tibeto vienuolių ar Europos gydytojų išmintim. Jis netiki tol, kol tas dalykas jo krašto universitetuose nepatikrintas ir nepateiktas statistinių duomenų. Statistika amerikiečiai pasitiki nemažiau, kaip šv. Raštui ir "Encyclopaedia Britannica".

Dr. McCay'us Cornell'io universiteto biologijos institute jau 19 metų laiko mažus narvelius, pilnus žiurkių. Jis laiko nemažiau, kaip 500 žiurkių. Joms nustatytas tikslus šėrimo būdas. Ir rezultatas: turtingu vitaminiais ir mineralais, bet neturtingu kalorijomis (morkos, vaisiai, kopūstai, salotos) maistu šėrimos žiurkės auga lėtai, bet gyvena ilgiau, iki senatvės būna sveikos, stiprios ir judrios ir dar gilioje senatvėje gali veistis. Kaip žinoma, normalus žiurkės amžius yra dveji metai, lyginant žmogaus amžiui maždaug atitiktų 80 metų. Lieknos, laibos, vikrios žiurkės linksmai šokinėja narve ir sulaukia trijų metų amžiaus — kas atitiktų žmogaus amžiaus 120 metų. Rekordą sutriuškino viena žiurkė, sulaukusi beveik ketverių metų amžiaus. Ji nugaišo staiga, visai nesirgusi.

Kitame narve žiurkės šėrimos paprastu, kalorijomis turtingu maistu, tai dalykais, kuriuos jos laisvos būdamos pačios susiranda. Jos yra riebos, lėtos nejudrios akys matinės spalvos,

neblizga. Nei viena nesukė, neišgyveno daugiau, p dvejus metus. Paprastas stimpas plaučių uždegiminkstų ligomis. Jų veislus baigiasi po metų.

Tyrimo duomenys sėme aiškūs. Prieš dvejus tus Dr. McCay'us ir jo s-tantai pradėjo tokius h-dymus su jūros kiaulytės, žiurkėmis ir net šūnis. Tačiau patirtieji duomes tik patvirtindavo jau pānėtuosius.

Kas Daug Valgo, Tu Anksti Mirsi

Tai yra rimtas dalyks. Persimaitinimas, pasirō yra ankstybos mirties pāžastis. Ši teorija jau nams dalykas. Nei Birchen-B-Bener'is, nei Jackson'as ei anglų gydytojas Chadwic-as, (kuris jau prieš šinā metų patyrė, kad anglų h-lėjimų kaliniai, kur bro paprastas maistas, bry sveikesni, kaip laisvėje bry žmonės) nepadarė tokių tli einančių išvadų. Bet dabr, kada Cornell'io universi-tas išskėlė aikštėn savo tyi-mų duomenis, iš karto pai-girdo kiti balsai: vienos gy-vybės draudimo bendrovės statistikai apskaičiavo, kd per didelis žmogaus svoris trumpina amžiu. Žmogas, sverias 10% daugiau, kaip "turėtų sverti", pagal tiki-mybės formulę, gyvena 20% trumpiau, kaip normaliai sverias. Jeigu jis sveria 20 ar daugiau procentų, kaip turi sverti, tai ankstybai mirčiai galimybės padidėja nuo 35 iki 40%.

Kitas amerikiečių mokslininkas Dr. E. Stieglitz'as tvirtina, kad daugiau kaip pusė visų senesnio amžiaus žmonių serga širdies ligo-mis dėl per didelio svorio. Nors retkarčiais pasitaiko, kad per didelis svoris yra dėl nenormalios kūno kons-titucijos, ypač dėl liaukų li-gų, tačiau 99 procentų visų per didelių svorių, yra visai kitos priežastys ir papras-tos: alkoholis, saldumynai, sviestas ir kiti gyvuliniai riebalai, grietinė, cukrus ir nesaikingas krakmolinio maisto, kaip bulvės, duona, ryžiai arba pyragaičiai vartojimas.

Visi šie tyrinėjimai nėra joks nurodymas gydytojui nustatyti pacientui dietą. Tik pagalvokime: jeigu pasisektų nulsti ir sumažinti senatvę ir senatvės našta, tada visuose kraštuose būtų sutaupyta milijoninės lėšos, skiriamos senelių prieglaudoms išlaikyti ir panašioms tikslams, nes daugumas žo-nių dar žilos senatvės sulaukusių, būtų sveiki ir stiprūs. Antra vertus, jeigu daug žmonių savo maitinimo bū-dą pertvarkytų panašiai lie-sųjų žiurkių maitinimui, tai tat žemės ūkiui ir maisto pramonei reikštų revoliuci-ją, nes šios sritys savo ga-mybą turėtų visai naujais pagrindais pertvarkyti. Ar palengvėjusi kova su daugy-be ligų, ankstyva mirtimi verta tokių pastangų, gali kiekvienas spręsti. H.St.

Kaip Šiomet Pradėti Naujieji Mokslo Metai Pavergtoj Lietuvoj

Rugsėjo 1 d. pradėjus naujuosius mokslo metus, buvo per visus radius, mitingus ir pranešimus išbū-gnyta, kad "respublikoj veikia 2.640 pradinių ir 750 septynerių metų mokyklų, t.y. 28 k. daugiau kaip buržuaziniiais laikais, ir 210 vid. mokyklų — 3 k. daugiau nei anksčiau. Tik šiemet 67 pr. m-los pervestos į 7-rių metų las ir 19 tų — į vid. mokyklas. Mokysis 450,000 mokinių". Betgi drauge ir nusiskūsta, kad vis dėlto dar "ištisoje eilėje mokyklų nebuvo pakankamai kovojama su buržuazine nacionalistine ideologija, su religija ir su Vakarų kultūros garbinimu. Mokslas buvo žemo idėjinio lygio. Pamokos nebuvo pakankamai išnaudojamos kom. jaunimo auklėjimui". Dukšto ir Dusetų rajonų mokytojų veikloj konstatuota "didelių klaidų: mokinių žinojimas parodė, kad čia buvo labai silpnai dėstoma rusų ir lietuvių k.". Labai didelis skaičius antramečių rastos Lazdijų ir Kėdainių rajonų mokyklose. Mokytojai išpėti, kad tokių "klaidų" daugiau nepasikartotų, o partijos organizacijoms pavesta juos specialiai prižiūrėti. Vilniuj pastatytos 3 naujos mokyklos. Mokytojų būrai papildyti taip pat baigusiais Lenino pedagog. institutų Maskvoj, Kijevo un-tą ir kt. mokyklas "broliškose respublikose". Į Vilniaus mokytojų susirinkimą, įvykusį rugpjūčio 29-30 d., buvo sušaukta per 1.000 žmonių. Juos apie viską "pagrindina" švietė skyriaus vedėja Vyšnauskaitė ir miesto komjaunimo komiteto sekret. Bogatkina. Be to, kalbas pasakė šviet. kom. V. Knyva ir part. sekret. Abečiūnaitė. Prie Ped. instituto įsteigtas bendrabutis 200 žmonių ir Aušros Vartų 12 — šalia valgyklos ir 2-ios fiz. kultūros salės — gyv. būstai taip pat 300 studentų. Prie Žvėryno 7 ha plote ruošiamasi pastatyti bendrabutį su 1.800 vietų ir vid. m-lą su 960 vietų. Ten bus sutelktos svarbiausios Ped. Instituto įstaigos.

Visuose 7 Vilniaus un-to fakultetuose šiemet mokslas buvo pradėtas spalio 1 d. Į pirmuosius kursus įrašyta 500 naujų asmenų. Jau ir patys bolševikai, pradėdami darbą un-te, konstatavo, jog "šiemet žymią pirmakursių dalį (faktiškai — veik visi), sudarė komjaunuoliai, iš kurių 50 yra apdovanoti aukso ir sidabro medaliais. Taip pat per visus garsintuvus išreklamuota, kad "iš brolišku respublikų gautas didelis kiekis laboratorinių įrankių ir mokslo priemonių". Žinoma iš niekur kitur negauna, tenka pirkti iš rusų, bet visi tie "pagarsinimai", taip įvykdomi, lyg minimąsias priemones un-

tas būtų ne pirkęs, bet — gaves dovanų. Į filosofijos, marksizmo - leninizmo, rusų k. ir visą eilę kt. katedrų pakviesti nauji dėstytojai, tarp kurių — yra ir buvusių sudėtų. Mat, anie buvo "per švelnūs", tad šie bus dar "kietesni". Šiemet Vilniaus un-tas parodė ir tokią "staigmeną" — gavo paskelbti sąlygas, kokiomis 1951-52 mts. studentai gali įstoti į 13 Maskvos ir Leningrado aukštųjų mokyklų. Prašymai buvo priimami iki liepos 31 d., o įstojamieji egzaminai buvo įvykdyti nuo rugpjūčio 1 iki 20 d. Vilniaus un-te. Kai kurie lietuviai mokslininkai baiminasi, kad su laiku net ir pečios lietuvių aukštiosios mokyklos gali būti panaikintos, nors ir jos dabar jau ne tiek moko, kiek vykdė mokslo vardu dengiamą komunistinę propagandą. "Kai buržuazinėj Lietuvoj per 20 metų diplomus gavo vos apie 2.000 studentų, tai Sov. Lietuvoje per pastaruosius metus baigė aukštąsias mokyklas 2.900 specialistų", giriasi Paleckis. Tačiau nepalygina vienu ir kitų faktinio pajėgumo — tada pamatytų skirtumą. Gali jis ir visiems 450.000 mokinių tokius "diplonus" suteikti, bet kas iš to — kokie diplomai verti?

Vilniaus dailės valst. institute veikia šie fakultetai: tapybos, grafikos, skulptūros, architektūros, dailiosios keramikos, dailiosios tekstilės iš stonanečių ir architektūros fakultetai, be konkursinių egzaminų, reikalaujama dar mokėti vieną iš šių kalbų: anglų, vokiečių prancūzų. Mokslas šiemet taip pat pradėtas spalio 1 d., tačiau tiek dėstytojais, tiek klausytojais taip pat meną privalo pritaikyti prie "generalpartijos linijos". Šiais metais vad. agrotechnikos kursų lankytojų skaičius padidintas 4.000 ir iš viso pasiekė jau 22.000, be to, į trumpalaikius kursus pasiūsta 15.000 ž. ū. artelių narių. 10.000 perkelti iš 1-jo kurso į 2-ji. Kursai trunka 3 metus. Kai nuo kolchozininkų per darbymetį liejasi paskutinis prakaitas, tokia Byrova, Abramova ir Zenkoskis, užuot patys padėję jiems su dalgium ar grėbliu plūšėti, sugalvojo suorganizuoti jiems "koncertus". Tokių Trakų kultūros namo "meninės misijos" vardu išvykų šiemet per derlių padarė net 15 į "Vilijos", "Krasnoje" "Zaria" ir kt. kolektyvus.

SKATYKIT
IR PLATINKIT

"AMERIKOS LIETUVIS"

JAUNOS DIENOS

Ak, jaunų dienų atmintis!...
Džiugin', glosto jos per dienas!
Kai saulutė, — linksma viltis —
Sildo šaltas mėnesienas...

Kai stebūklas to praetis —
Žadina tą — kas tik gyvas!
Jei kas trokšta vėl būt jaunu, —
Manęs neima joks "dyvas"...

Atminimai jausmus gydo!
Saldžiai, meiliai glamonėja;
Siela, atsparumu jaunu —
Veiksmų reikšmę tyrinėja.

Ir už miliono metų —
Zemėj viskas taip kartosis;
Kaip atradom, — taip paliksim,
Visad geras, — blogas rasis.

Brangi, kilni jaunystėlė!
Skaidriai žadini man jausmus;
Ir pilkam laike vienatvės —
Griauni rusčius pykčio posmus.

Jaunų dienų šilko gijos!...
Išrašytos ataudėliais —
Linų pluoštais, aukso varpomis,
Ir žyčkiniais metmenėliais...

Ak jaunų dienų puošnumas!
Kai mišrių gėlynų pievos —
Kame bičių ir drugelių
Duzgė sodne ir po Ievas.

Jaunų dienų švelnios vejos, —
Tokios grakščios! jaukios! dailios!
Prisimint jus nieks' nebijos —
Kiekvienai šybei meilios...

Kai alyvos, šimtažiedės —
Kvapų aromatai leidė...
Keip kiekvienas, jaunystėlėj,
Greit užaugti žmogum geidė!

Lyg tie jazminai baltžiedžiai,
Pumpurėliais pasipuogę;
Kai beržai žalsvais puškeliais,
Naujai, lapuot pasiruogę.

Kai vasilkai! kai lelijos!
Kai bijūnai, rausvos rožės;
Kaip turtingos pinavijos —
Pilnos skonio, pilnos grožės!

Jaunos dienos kai pijolkos!...
Tarsi kvapnios raminėlės!
Tokios, švarios! tyrios! giedrios!
Tartum Dangiškosios Vėlės!

Ak jūs brangios svajonėlės!
Širdj, siela vis lankykit!!!
Tamsius brandos debesėlius —
Lauk, iš minčių vykit! vykit!

A. J. Jokubaitis

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖ

Atlieka Įvairius Spaudos Darbus

- Bilietus
- Kvietimus
- Plakatus
- Programus
- Konstitucijas
- Dokumentus
- Laiškus ir Vokus
- Knygas ir Žurnalus
- Laikraščius
- Kalendorius

LAIKAS BIZNIRIAM UZSISAKYTI KALENDORIUS
SEKANTIEMS METAMS

Siunčiam Pavyzdžius Per Paštą — Primam Užsakymus Per Paštą
14 VERNON ST. - WORCESTER, MASS.

NEAPKAINUOJAMAS PATOGUMAS UŽ CENTUS

“Taip man patogų visuomet arti girdėti mano kaimynų ir šeimos balsus prie šono, nežinau ką aš daryčiau be telefono.”

Kiekvienas pašaukimas . . . kiekvienas draugiškas pasikalbėjimas nuobodžioj dienoj, su kuomi nors — kaimynystėj ar kitoj miesto daly kainuoja tik tai kelis centus.

Kaip gali šio nuolatinio draugavimo vertė būti apskaičiuojama?

Ir, ne taip kaip tie skaitlingi daiktai ką perkate, jūsų telefonas toliau auga vertėje visuomet.

Telefono patarnavimas yra geresnis, greitesnis, tobulesnis. Yra daug naujų telefonų, kuriuos galite šaukti . . . daug daugiau žmonių gali šaukti jus.

Vistiek—nors telefono vertė yra milžiniškai padidinta, jūsų telefono patarnavimo kaina ima daug mažesnę dalį jūsų šeimos budžiete negu prieš dešimt metų.

Worth SO much
costs SO little

Some people who have applied for telephone service are still without it because we lack necessary equipment. To correct this situation is one of our major projects. Reference to the telephone's value is directed to users who may overlook it in this world of changing values. At the same time it serves as an added incentive for us to do everything possible to supply service for those who are waiting for it.

The
NEW ENGLAND Telephone & TELEGRAPH
Company

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorko Paieškomi Asmenys:

BALČIUNAS, Juozas iš Pakernių k., Gruzduių v., Šiaulių ap.
BENEDIKTAVICIUS, Juozas ir Konstancija, iš Ližių k., Tauragės ap.
BRINKMANAS, Martynas, iš Tauragės ap.
RUBNELIS, Augustas, Motiejus, Mykolas ir Pranciška, iš Sapurų k., Seinų ap.
JANUSEVSKIS, Antanas, baigęs Rygoje Aleksandrovo gimnaziją.
JURASUNAS, Antanas, sūnus Igno, iš Šančių, prie Kauno.
KNIULAS, Julius, iš Tauragės parap.
KOROLKEVICH, Edvardas, iš Kauno.
LEMKIENĖ (Lemke) — Sneiderytė, Elzbieta, iš Kalnėnų k., Jurbarko v., ir vyras Lemke, Karolis, iš Batakių k.
MACIUKA, iš Gelvonkos k., Gelvonų v.
MACKEVICIUS, Boleslovas, iš Liepių k., Žeimių vl., Kėdainių ap.
MEŠKYTĖ — Pikelienė, ir vyras.
MISIUNAS, Liūdas, iš Liepių k., Žeimių vl., Kėdainių ap.
PADROSTIS, Alfonsas, iš Gargždų m., Kretingos ap.
PAULASKAITĖ — Seniausienė, iš Putrašių k., Balbieriškio v., ir vyras Seniauskas, Simanas, iš Balbieriškio m., Marijampolės ap.
PI KELIS, ir žmona Meškytė.
RAUDONIKIS, Juozas, kurio tėvai kilę iš Veiverių.
SENIAUSKAS, Simonas, iš Balbieriškio m., ir žmona Paulaskaitė — Seniausienė, iš Putrašių k., Balbieriškio v., Marijampolės ap.
SNEIDERYTĖ—Lemkienė (Lemke), Elzbieta, iš Kalnėnų k., Jurbarko v., ir vyras Lemke, Karolis, iš Batakių k.
VALAITIS, Petras, iš Turcinų k., Šilgalių (vėliau: Būblelių) v., Naumiesčio vėliau: Šakių), ap.
VALAVICIUS, Jonas, iš Leipalingio, Seinų ap., sūnus Juozo ir Viktorijos Gegužutės Valavičiū.
VAŠKYS, iš Kupreliškio bažnytkaimio, Vabalninko vl.
ŽEMANTAUSKAITĖ — Žilinskienė, Magdė, iš Alvito, Vilkaviškio ap.
ŽILINSKIENĖ — Žemantauskaitė Magdė, iš Alvito, Vilkaviškio ap.
ŽVIRBLIS, Antanas ir Ksaveras, iš Beržanių k., Panemunėlio v., Bokiškio ap.
AŠIPAUSKAS, Antanas, iš Mockabūduių ar Galioriškės k., Vilkaviškio ap.
FRESDFORAS, Gustavas, iš Sintautų, Šakių ap.
JABLONSKIENĖ — Prialgauskaitė, Stanislava.
KELETKAITĖ, Aleksandra, iš Pirkšlių k., Raudondvario vl., Kauno ap.
LENSBERGAS, Jonas, iš Šiaulių ap.
MATUZEVICIUS, Julius, iš Kuprių k., gyvenęs Vabaninke.
MESKEVICIUS, Petras, iš Kidoliškių k., Marijampolės ap.
NORVAISA, Antanas, iš Rūdaičių k., Laukuvos v., Raseinių ap.
PRIAUGAUSKAITĖ — Jablonskienė Stanislava.
REICHERTAS, Georgas, iš Sintautų, Šakių ap.
SPEDERIS, Francas, iš Pavašijų k., Šakių ap.
TRAKYMAS, Ignasius.
VAICULIONYTĖ, sesuo Pranciškos Veloniškienės, gyvenusi apie Mahanoy City, Pa., kilusi gal iš Kalvarijos, Marijampolės apsk.
VALAITIS, Juozas, iš Kidulių vl., Šakių ap., gyvenęs Sao Paulo, Brazilijoje.
WEIDMAN, Adolfas — Osvaldas, iš Bulavėnų, Raseinių ap.
BRUZYTĖS, Pranė ir Vincė, iš Upeniškių k., Eržvilko vl., Tauragės ap.
DARULIS, Viktoras, iš Pažėvių k., Želvos v., Ukmergės ap.
DEMENTAVICIUS, Vytautas, iš Vieškūnų k., Pažaislio v., Kau-

no ap., buvo išvežtas Vokietijon 1944 metais. Žinantieji apie jo likimą prašomi atsilipti.

DUONELAITIS, Petras, iš Joniškio.

JESKOVIKAS, Mikas, iš Semeliškių miestelio.

JUONYS, Gabrys, iš Salos, Daugų v., Alytaus ap.

MISKINIS, Petras, iš Debeikių valsčiaus.

PEČKYS, Petras ir Vincas — iš Kirsnakaviznos Cečetų k., Marijampolės ap.)

PUTRUS, Kazimieras, Mykolas, Petronėlė ir Stasė, gyvenę Gargžduose.

RADAŠAUKAS, Ignotas, iš Vištyčio.

RUKSTELIS, Albinas ir Juozas, iš Karklupienų k., Pajevonio v., Vilkaviškio ap.

SILINSKAITĖ — Vaičiūnienė, Ona, iš Lazdėnų k., Vainuto v., Tauragės ap.

VAIČIUNIENĖ — šilinskaitė, Ona, iš Lazdėnų k., Vainuto v., Tauragės ap.

VALASINAVICIUTĖ, iš Marcinkonių valsčiaus.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti į: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd St., New York 24, N.Y.

Iš Duminės Lušnelės

Jumoristinių eilių knyga — visiem lygiai įdomi. Skaitytį ją dėl žingaidumo ir atsigalvavimo. Joje rasite žmogaus didelę ambiciją nepasilikti dumoše, bet kilti į šviesą ir siekti to ko lengvai negalima. Skaitant prisiminsite Lietuvą ir nusistebėsite iš šių eilių rašytojo, K. B. Kraučiuo, naudingų pamokinių. Knygos kaina \$1.00.

AMERIKOS LIETUVIS,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

SKAITYKIT

IR PLATINKIT

“AMERIKOS LIETUVIŲ”

Nepriklausomoji Lietuva

Rašo A. USPENSKIS (Jau miręs)

— XIV —

Gudų Visuomenės Veikėjų Paleidimas Iš Lenkų Kalėjimų. Vokiškoji Bermonto Avantiūra. Pirmųjų Lietuvos Nepriklausomybės Metinių Šventė 16 Vasario. Rinkimai į Seimą. Naujasis Respublikos Prezidentas. Generolas S. Žukauskas Atsisako Vyr. Kariuomenės Vado Pareigų. Lietuvos Kultūrinio Ir Ekonominio Gyvenimo Progresas.

Prisimenu, tais 1920 metais, 16 vasario pirmąsias Lietuvos Nepriklausomybės metines. Iš pat ryto miestas pasipuošė tautinėmis vėliavomis. Šventė prasidėjo pamaldomis seniausioje Kauno miesto bažnyčioje — katedroje. Pamaldas laikė J. Ekscelencija, arkivyskupas Kariavičius. Pamaldose dalyvavo Respublikos prezidentas Antanas Smetona, Lietuvos Taryba, Ministrų Kabinetas, Vyr. Kariuomenės Vadas generolas S. Žukauskas, karo ir civilinės valdžios atstovai ir minios žmonių.

Po pamaldų iš Rotušės namų balkono vyriausybės ir visuomenės atstovų buvo pasakytos patriotinės kalbos pabrėžiančios Nepriklausomybės šventės svarbą. Prezidentas A. Smetona apėjo kariuomenės eiles ir kreipėsi į karius su karšta kalba. Džiaugsmingas “valio” palydėjo Lietuvos Respublikos Vado žodžius. Pajutome, kad jau sutvirtėjo Lietuvos Nepriklausomybės pamatai!

Karo paradui vadovavo Karo Mokyklos viršininkas generolas Galvydis — Bykauskas. Karo Mokyklos I ir II atsargos batalionai, iškilmes maršu praėjo pro Lietuvos Respublikos Prezidentą. Atėjo ramybės laikotarpis. Lietuva galėjo sukaupti jėgas savo vidaus gyvenimo patvarkymui. Buvo paskelbti rinkimai į Steigiamąjį Seimą (1920. V. 15). Prasidėjo politinių partijų varžytinė. Atsistatydino prezidentas A. Smetona. Prisimenu, jis dėtė Lietuvos Universitete, kaip docentas, naujos valdžios buvo areštuotas ir uždarytas kalėjiman. Jo areštas sukėlė tiek Lietuvoj, tiek užsieniuose didelį pasipiktinimą, bet apie tai vėliau.

Nauju prezidentu buvo išrinktas agr. A.

Stulginskis (g. 1885. II. 27) Vienas iš didelių patriotų pasirašytojų 16 vas. Neprikl. Akto. Kabineta buvo pavesta sudaryti dr. K. Griniui. Paliko savo vietą (vyr. kariuomenės vado) ir Latvijos fronte raudonosios armijos nugalėtojas generolas Silvestras Žukauskas. Sovinistai pravardžiavo jį “lenkomanu”, už akių garsiai skelbdami “lenku”, nors visi puikiai žinojo, kad jis Lietuvos ūkininko sūnus!

Kai generolas Žukauskas nuvyko į Vilnių (tada jau lenkų užgrobtą) parsivežti savo šeimos, sovinstai kuždėjo, kad jis nebogrįš, nes gavęs pas lenkus visą armiją vadovauti ir pan. nesąmones. Greit sugrįžęs Lietuvon, generolas padavė atsistatydinimo pareiškimą. Savo atsišveikinimo įsakyme jis reikalavo iš kareivių visiško paklusnumo viršininkams, o karininkams įsakė priartėti prie kareivių, bet griežtai palaikyti drausmę, nes be drausmės neįmanoma jokia kariuomenė. Tai buvo auksiniai vado žodžiai, perspėjantys savo kariuomenę nuo užsikrėtimo bolševizmu. Nauju vyr. kariuomenės vadu buvo paskirtas generolas Liatukas o generalino štabo viršininku, generolas Nastopka. Šiam, palyginamai ramiam gyvenimo periode, buvo atidarytas (1922. II. 16) Kauno Universitetas, visa eilė gimnazijų, mokytojų seminarijų ir pradžios mokyklų, įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose.

Lietuva įvedė nuosavus pinigus (1922 mt.), LITUS. Vienas litas buvo prilygintas 1/10 dolerio. Pradžioje daug kas dar nepasitikėjo naujais pinigais ir vengė keisti vokiškių išleistos ostmarkės į litus. Buvo atsitikimų, kai surinktas nemažas ostmarkių sumas, įvedus litą, keisdavo į lenkų markes,

arba pardudavo dvarus už lenkų pinigus, bet tokių atsitikimų buvo nedaug. Kritus lenkų markei, tokie išminčiai nukentėjo, nes litas tvirtai prigijo gyvenime ir niekad nebuvo nukritęs, kaip pav. latas arba net tas pats doleris. Jis tvirtai laikėsi savo kaimoje, kol atėjo raudonieji išgelbėtojai ir išmė jį iš apyvartos.

Laikinojoj Lietuvos sostinėje Kaune buvo įkurtas Karo Muziejus, Vytauto Didžiojo vardu. Jo įkurėju ir saugotoju buvo archeologas, daktaras generolas Vl. Nagius—Nagevičius. Tuo pat laiku įsikūrė ir Lietuvos Teatras. Pirmosios dramatinės trupės įkurėjas (Vilniuje) buvo talentingas artistas Juozas Vaičkus, žymus rusų dramos aktorius. Organizatorius ir režisierius lietuvių dramos teatro dar Petrapilyje, buvo nemažiau talentingas Petrapilio mažojo teatro artistas Kostantas Glinskis (g. 1886 mt., 1938. XII. 3.). Trečiasis dramos teatro režisierius, žymus teoretikas (dirbęs prieš karą Maskvos Komisarževskio teatre), Antanas Sutkus.

Karių teatro įkurėjas ir režisierius Vl. Braziulevičius.

Juozas Vaičkus ir Kostantas Glinskis persikėlė su savo trupėmis — studijomis iš lenkų pagrobto Vilniaus, į Kauną, kur, greita Sutkas įkurto Tautos teatro, tęsė savo darbą.

Tuos tris, kaip ir Kiprą Petrauską, Lietuvių Operos įkurėją — tėvą, galima pavadinti Lietuvos dramos įkurėjais — tėvais.

Dar prieš Valstybinio teatro įkurimą Kaune, savo teatralinį darbą buvo pradėjęs kariams ir liaudžiai “Karių teatras”. Jo įkurėju ir režisierium buvo, kaip jau minėjau, dirbęs teatro darbą nuo 1913 m. pulkininkas Vl. Braziulevičius. Artistai buvo mėgėjai. Jo vadovybėje pirmus žingsnius lietuviškam teatre žengė tada dar visai jaunutė, vėliau Valst. Dramos aktorė A. Žalinkevičaitė.

Aš, mylėdamas teatrą (žiūr. knyga “Nelaisvėje”), uoliai dalyvavau karių teatro pastatymuose, bet dėl lietuvių kalbos (tais laikais) sunkumų, man teatlikdavo mažai vaidmens.

Karių teatras, nežiūrint savo primityvu-

mu, suvaidino tiek lietuvių kariuomenėj, tiek provincijos visuomenėj nemenką kultūrinį vaidmenį, patiekdamas sveiką, kultūringą dvasios peną kariniams vienietams ir tolimiausių Lietuvos užkampių gyventojams.

Prieš suvalstybinant teatrą, buvo nutarta, ne tik atremontuoti, bet, iš viso, perstatyti jo patalpas. Remontas tęsėsi visus metus. Tuo laiku spektakliai buvo statomi Tilmanso salėje.

Prisimenu pirmą dramos spektaklį, naujai perstatytam teatro rūme. Spektaklin atsilankė Respublikos Prezidentas, Ministrų Kabinetas, Seimo nariai. Teatras buvo perpildytas. Po antro akto “Aušros Sūnų” (Sofijos Čiurlionienės), pertraukus metų, staiga, prieš pakeliant uždangą, pakilo žymus rašytojas, kanauninkas ir visuomenės veikėjas kun. Juozas Tumas (Vaižgantas), kreipdamasis į Respublikos Prezidentą A. Stulginskį prašė sugrąžinti iš ištremimo buv. I Lietuvos Respublikos prezidentą “Vairo” redaktorių, Antaną Smetoną. Kaip atsakymas į šį prašymą prez. A. Stulginskio buvo duotas tuolaikiniam Kauno Karo komendantui pulk. Vl. Braziulevičiui įsakymas areštuoti kan. J. Tumą ir pašalinti žmones iš teatro. Bet susirinkusieji žiūrovai apleisti salę atsisakė, o kan. J. Vaižgantą — Tumą apsupo jo draugų būrys. Tuomet komendantas įsakė užgėdinti šviesą. Tai pagelbėjo. Žiūrovai apleido teatro salę, o kanauninko draugai, tamsoje, nepastebimai laimingai nulydėjo jį į namus.

Kokį didelį susijaudinimą pergyveno tiek žiūrovai, tiek artistai, kuriems staiga skubiai nuėmus grimą teko išsiskirstyti po namus, nebaigus vaidinimo. Pirmieji Valstybinės Dramos pionieriai buvo tada: K. Glinskis, J. Vaičkus ir A. Vitkauskas (abu išvykę tuo laiku Amerikon), Ona Kurmyte, A. Vainiūnaitė, Z. Arlauskaitė, O. Rymaitė, A. Žalinkevičaitė, T. Vaičiūnienė, P. Kubertavičius, J. Laucius, Jurgis Petrauskas V. Dineika, St. Pilka, A. Kupstas, J. Tvirbutas ir kt.

(Bus daugiau)

ŽINUTĖS

— Worcesterio Liet. Ukė-
sų Klubu susirinkimas buvo
lapkričio 12-tą, nuosavoje
svetainėje. Buvo svarstyta
daug svarbių reikalų, kaip
ligonių šalpos, draudimo
nuo nelaimingų atsitikimų
ir klubo vadovybės klausimai.
Buvo nominacijos į val-
dybą, nominuoti sekantieji
laikyti kandidata: į pir-
mininkus: Jonas Čenis, da-
bartinis pirmininkas; į vice-
pirmininkus, Jackie Kasper;
į protokolų sekretorius Bern-
ardas Boris; į finansų sek-
retorius, V. Vieraitis; į fi-
nansų sekretoriaus pagalbi-
ninkas, Jonas Burokas ir
P. Wallen; į išdininčius, P.
Šeškevičius ir T. Mattus; į
maršalkas, J. Roglis; į gas-
padorius M. Pajaujį, ir p.
Backūnas, į išdo globėjus, J.
Dareckas ir A. Yešinkas; į
direktorių, J. Pupka, A.
Kriaučialis, V. Dailys, p.
Zinkus, p. Zaparecka ir p.
Žilinskas.

— Elzieta Svikiene, nuo
39 Fox gatvės, po neilgos li-
gos mirė savo namuose. Ji
išgyveno Worcesterį per
virš 30 metų, būdama visų
lietuvių žinoma, kaip pa-
vyzinga motina ir dora lie-
tuvaitė. Ji priklausė prie
šv. Pranciškaus ordeno ir
šv. Onos draugijos. Velionė
palieka savo vyrą Igną M.
Svilką; du sūnus, Vincą ir
Tamą; dvi dukteris, Anelę
Zalanskiene ir Elena Skliu-
tienę; ir keturius anukus.
Laidotuvės įvyko lapkričio
13, su iškilmingomis mišio-
mis šv. Kazimiero bažny-
čioje paskui nulydėta į Not-
re Dame kapus.

— Worcesterio antras Mo-
kyklos Komitetas pagal E
Planą pradės eiti savo pa-
reigas sausio 7-tą su trimis
naujais ir trimis senais na-
riais. Į mokyklos komitetą
šie naujieji buvo išrinkti:
Edwin Higginbottom, John
J. Melican, Dr. Elton R. Ya-
suna; perrinkti: Katherine
F. Erskine, Francis J. Po-
wers, Herman J. Dumas.
Lietuviai kandidatai Juo-
zas K. Žemaitis gavo 3220
pirmus balsus, kas rodė di-
delę pažangą, gi Vieraitis

Edward Yanover's
PACKAGE STORE
Užlaiko TADCASTER Alų
\$2.95 už dėžę, plus už bonkas,
Ruskių Degtinė—VODKA 100%
ir kitus Alkoholinius Gėrimus
Vietiniai ir Importuoti Gėrimai
Pristatomi į Namus
Pašaukite Tel. 2-3381
278 Millbury gatvės
Pristatymas nemokamai—
perkant alaus dėžę

RADIO ŽINIOS
Lietuvių Radio Korp. radio
programa, sekmad., lapkričio 17,
per stotį WHEE, 1090 kil. (ne-
toli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30
val. ryte bus sekantis:
1—Falcons Orkestra
2—“Pas Motule Augau” radio
valandėlė veda Bostono Skautas.
3—Magdutės Pasaka.
Po programos prašome para-
šyt laiškelį ar atvirutę į stotį
WHEE, Lithuanian Program
35 Court St., Boston, Mass.,
pranešdami kokias orkestras,
dainininkus ir dainininkes norit
išgirst, o biznio reikalais rašy-
kit ofiso adresu: 502 E. Broad
way, So. Boston 27, Mass.

**Aušų Vartų Parapijos
“Minstrel Show”**

Aušros Vartų parapijos jauni-
mo metinis parengimas, taip
vadinamas “Minstrel Show”,
įvyks trečiadienį, lapkričio 28,
8-tą val. vak. didžioje Mechanics
salėje pačiam mieste. Visas pa-
rapijos jaunimas smarkiai prak-
tikuojasi, taip kad tikri esame,
kad šių metų parengimas bus
vienas iš geriausių. Komisijas
sudaro sekantieji:
Garbės pirm. Kun. K. A. Va-
sys, klebonas; pirm., Vytautas
Qiūnys; Vive-pirm., Juozas Kra-
sinskas; Rašt., Shirley Miller;
Izdin., Kun. Jonas C. Jutkevi-
čius; Direktor., muz. Vincas J.
Burdulis, vargonininkas; Kos-
ti?my: Algirdas K. Krasinskas,
Elena Gvazdauskaiaė, Julė Sin-
kevičiūtė, Bronė Burdulytė, Ona
Miller; bilietų: Dorata Sinkevi-
čiūtė ir Vincas Kisielius; prog-
ramos: Edvardas Grigas ir Al-
dona Pauliukaitytė; Piekėjai:
Juozas Krasinskas, ir Jadvyga
Tamulevičiūtė; Publikacijos: Ri-
ta Keršytė ir Irena Baliukony-
tė; Pagarsinimai; Elena Deltu-
vaitė, Robertas Stevens ir Rai-
mundas Daniels; Programas ve-
dėjas: Jonas Paleckas; Lošikai-
lošikės: Petras Qiūnys, Ričar-
das Paleckas, Robertas Zin-
kus, Rita Sinkevičiūtė ir Mari-
jona Klimkaitytė.

Programa bus įvairi. Bus lie-
tuviškų dainų, šokių, polkų ir
gražiausių šio krašto dainų. Bus
juokų ir kitų pamarginimų, taip
kad kiekvienas kurs atsilankys
turės progros linksmai praleisti
porą valandų. Už tai kviečiame
visus Worcesterio bei apylinkės
lietuvius ir kitus ateiti ir daly-
vauti šiam parengime, kurio
visas pelnas eis parapijos nau-
dai.

Lauksime visų. Neužmirškime
dienos nei vietos.

Jaunimo Balsas

Susirinkimas

Lapkričio 18 d. (sekmad.)
4 val. p. p. Lietuvių Klubo
salėje, 12 Vernon st. šaukia-
mas buvusių Lietuvos Kariuomenės
savanorių kūrėjų ir visų karių
nežiūrint turėtų laipsnių SUSIRINKI-
MAS pasitarti šventės ruo-
šimo reikalui.

**Visus karius maloniai pra-
šome dalyvauti.**

Rengėjai - Iniciatoriai

gavo 749 balsų. J. Zemaitis
stovėjo ketvirtas iš eilės po
Dr. Granata, Kimball Wood-
bury, Richard O'Connor, ku-
rie jau daug kartų yra buvę
kandidatai ir kelis sykius iš-
rinkti į įvairias politiškas
vietas.

Vakariene Su Šokiais

SENU ŽMONIŲ PAGELBOS
draugija rengia vakariene su
šokiais ateitanti šeštadienį, lap-
kričio 17-tą, 6:30 val. vakare,
Lietuvių Klubo salėje. Rengimo
komitetas kviečia visus atsilan-
kykai.

Pečius Pardavimui

Aliejumi kurenamas pečius
salioniu, gerame stovy. —
17 Pond gatvės, Tel. 6-8868
Antras aukštas.

**Nauja Knyga Apie
Fatimą**

“Marija kalba pasauliui” pa-
rašė prof. dr. L. G. Fonseca,
264 pusl., didelio formato, su
18 paveikslų, kaina 2 dol.
Užsakymus siųsti šiais adre-
sais:
1. Rev. M. Vembre, 122 Can-
ton St., Stoughton, Mass.
2. “Amerikos Lietuvis”, 14
Vernon St., Worcester, Mass.

**Worcesterio Vyskupo
Pagerbimas**

Worcesterio Lietuvių ka-
talikės moterys sudarė komi-
tetą iš draugijų Valdybų,
kurios buvo susirinke pas
Mrs. D. Mack. Tikslas su-
rengt pagerbimą vyskupui
J. J. Wright'ui, kuris yra
pirmutinis Worcesterio die-
cezijos vyskupas. Pagerbi-
mas įvyks sekmadienį, gruod-
žio 2, 1951 m., Sheraton
viešbutyje. Bilietus galima
įsigyti pas draugijų pirmi-
ninkes ir bilietų komitetą:
Mrs. B. Miller, 1 Baltic Rd.,
Tel. 5-4867 ir Mrs. Petro-
nėlė Bačinskas, 39 Provi-
dence St. Kadangi bilietai
pardavinėjimi iki lapkričio
19-tos, malonėkite įsigyti iš
anksto.

Programų komisija prane-
šė įvairių programėlių, taigi
programoje bus surašyti vi-
si vardai remėjų, kurie au-

**BALF Atstovas
J. Valaitis Kalbės
Ši Sekmadienį**

Europoj išbuvęs pustrėčių
metų, grįžęs į savo gimtinę,
BALF atstovas Jonas Valai-
tis lankysis Worcesterį,
sekmadienį, lapkričio 18-tą.
Aušros Vartų parapijos sa-
lėje svečias kalbės 4-tą val.
po pietų, gi šv. Kazimiero
parapijos salėje 7:30 valan-
dą vakare.
Jonas Valaitis papasakos
labai daug įdomybių iš da-
bartinio gyvenimo Europoje
ir nušvies likusiųjų Euro-
poje lietuvių gyvenimą.
Visi kviečiami dalyvauti
prakalbose.

kos \$10.00 ir šis įvykis yra
istorinis, gali būt pirmutinis
ir paskutinis, todėl dalyvau-
kime kuo skaitlingiausiai.
Komisija

**VASARIO 16-SIOS GIMNAZIJOS REMĖJŲ
ŽINIAI**

Nesenai esu gavęs iš PLB
Vokietijos švietimo vadovo p.
Pr. Karaliaus laišką, su kurio
turiniu noriu supažindinti ir
Gerbiamuosius Remėjus. Pr.
Karalius savo laiške taip sako:

“Su labai nuoširdžia padėka
siunčiu kasos pajamų orderį Nr.
2022 už paskutinę Tamstos at-
siųsta \$70.00 auką gimnazijai.”
“Norėčiau šia proga painfor-
muoti Tamstą ir aukotojus, kad
šis mūsų nedidelis, bet mums
svarbus lietuviybės žiburėlis
narsiai vis dar spinksi, neužges-
ta. Galima net pasakyti, kad
pastaruoju laiku mūsų gimnazi-
ja ima stiprėti. Išemigravus da-
liai mokytojų, pavyko dabar su-
komplektuoti gana stiprų peda-
gogų kolektyvą... Darbo kokybė
labai pakilo.”

“Taip pat norėčiau pranešai,
kad Vokietijos Lietuvių Bendr-
uomenės vadovybė, kuriai pa-
vyko gauti nemažus kiekius
maisto produktų bendrabučiai
išlaikyti, nutarė išplėsti bendra-
būti, leidamo įstoti ir pradžios
mokyklos amžiaus vaikams. To-
kiu būdu gimnazijos bendrabū-
tis tampa Lietuvių Tremtinių
Jaunuomenės namais. Turime
visiškai gerą priežiūros persona-
lą. Seimos pasitiki ir mielai siun-
čia savo vaikus. Kadangi mūsų
galimybės ribotos, nebus įma-
noma visų vaikų priimti.”

“Nesenai lankiau gimnaziją ir
išbuvau Diepholze net savaitę
laiko. Gyvenau mokinių bendra-
būtyje, su jais valgiau, su jais
iškilavau, su jais turėjau pa-
mokas, sekiau visą jų gyvenimą”...

“Nepagražindamas ir neperdė-
damas galėčiau pasakyti, kad
mano tyrimo daviniai yra labai
aiegiami. Mokinių drausmingu-
mas ir jų išsiauklėjimas stovi
ankščiau už anų UNRRAs ar
IRO laikų stovyklų jaunuomenės
drausmingumo ir išsiauklėjimo
lygį. Dirba ir mokosi labai atsi-
dėje. Kadangi mokiniai gyvena
išskirstyti kambariuose po 2-4-
6 su paskirtais atsakingais kam-
barių vyresniaisiais, tai to gai-
vališko triukšmo ar kitokių ne-
gėrovinių neteko pastebėti. Kiek-
vienas kambarys sudaro savo
rūšies uždara draugų bendruo-
menėlę su savais įstatymais ir
tradicijomis.”

“Maž. Lietuvos lietuvių vaikai
nustebino mane greitu savo tē-
vų kalbos išmokymu. Prieš me-
tus su jais nebuvo įmanoma su-
sikabėti lietuviškais, o nūnai
jie kalba, dainuoja ir seka pa-
mokas lietuvių kalba. VLIKui
pritariant, ryžtames kviešti i
gimnaziją ir tuos klaipeidiečius,
kurie iki šiol nesiryžo gimnazi-
jon stoai”...

“Aukų turime tiek, kad už-
užtenka pirmyn vienam mėne-
siui. Taigi neperdaug. Nuolat
tenka rūpintis ir budėti, kad
neliktume be išteklų. Bet lai-
komes nesugriaunama viltimi,
kad nebūtume pamiršti viso pa-
saulio lietuvių.” (mano pabr.
Pr. P.)...

Tad kaip matote, Gerbiami
Remėjai, laiško turinys kalba už
save ir nereikia jokių prie to
paaiškinimų.

Ta proga noriu pranešti Wor-
cesterio lietuvių visuomenei, kad
nuo 1950 m. gruodžio m. iki šiol
J. Maculevičiui ir man pavyko
surinkti Vasario 16-sios gimna-
zijai ir kitoms Vokietijoje esan-
čioms lietuvių vargo mokyk-
loms \$666.00: \$520.00 aš iš-
siunčiau per banką, \$100.00 pa-
siuntė Lietuvai Remti Draugija,
\$30.00 yra kasoje ir \$16.00 iš-
leista pinigų persiuntimui bei
susirašinėjimui.

Didžiausi remėjai yra šie:
1. Lietuvai Remti Dr-ja \$100.00,
2. Pranas Keršys (5 Aldrich
Pl.) \$28.00, 3. Juozas Kavaliaus-
kas (102 Water St.) \$26.00, 4.
Bernadeta Grabauskienė (5
Aldrich Pl.) \$16.00, 5. Jonas
Gedvilas (29 Coral St.) \$12.00,
6. Kauševičius Alfonso \$11.00,
7. Jonas Jankauskas \$12.00, 8.
Juozas Pumeris \$10.00, 9. Al-
binas Gražulis \$10.00, 10. An-
tanas Marcinkevičius \$12.00.

Kiti remėjai, kurie yra aukoje
mažiau dešimties dolerių, bus
kita proga paskelbti.

Aukos Vasario 16-sios Gimna-
zijai ir kitoms vargo mokyk-
loms Vokietijoje priimamos vi-
sada: J. Maculevičius, 37 Colum-
bia St., Pr. Pauliukonis, 9 Aet-
na St.

Visų aukotjų pavardės yra
surašomos į Vasario 16-sios
garbės knygą, o kas ped ilgesnį
laiką ar iš karto paaukos \$50.00,
to ir paveikslas bus įdėtas į tą
knygą.

KALAKUTAI

Ateinančiom šventėm — bile kurio
svorio. Nelaukite — užsisakykite iš
anksto—apribotas skaičius. Kreipki-
tės pas—JONAS V. ADAMONIS
7 Nathaniel Court (iš Grafton g-vės)
Tel. 6-6897, Worcester

WORCESTERIO LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvis Kariuomenės šventės Paminėjimas
įvyksta šia programa:
LAPKRIČIO 24D. (Šeštad.) 6:30 val. po p.
Lietuvių Klubo Salėje, 12 Vernon St.

- a) Paskaita.
 - b) LIETUVOS OPEROS SOLISTŲ KONCERTAS:
programą išpildo Kauno ir Vilniaus Operų Solistai:
1) JUZĖ AUGAILYTĖ (sopranas) iš Philadelphia.
2) IPOLITAS NAURAGIS (bosas) — Worcester.
- II—Po meninės dalies SOKIAI: Gros Jono Dirvelio vedamas Or-
chestras. Bilietai gaunami prie įėjimo.
- III—LAPKRIČIO 25 D. ((SEKMAL.) 11 val. Pamaldos Aušros
Vartų parapijos bažnyčioje. Pamokslą sakys Prof. Kun.
Dambrauskas.
- Koncerto pelnas skiriamas Lietuvos Laisvės Fondui ir dalis Liē-
tuvos Karo invalidų šalpai.
- Visus Worcesterio ir aplinkinių kolonijų lietuvius maloniai
prašome Koncerte ir pamaldose Aušros Vartų parapijos bažny-
čioje skaitlingai dalyvauti.
- Worcesterio Tremtinių B-nės Valdyba
P. S.—Kas norėtų įsigyti bilietus prieš Koncertą, juos jau galima
gauti pas: L. Leknicką, 20 Columbia st. ir J. Vizbaras, 5 Ash St.

JUZĖ AUGAILYTĖ (sopranas), Lietuvos Operos solistė

IPOLITAS NAURAGIS (bosas) Lietuvos Operos solistas

**Lietuvos Operos Solistų
Koncertas**

Šeštad., Lapkričio 24 d.
Lietuvių Pil. Klubo salėje
12 Vernon Street
Pradžia 6:30 val. p. p.

BROCKELMAN BROTHERS, Inc.
MAIN & MADISON STS.
242 FRONT STREET - 12 LINCOLN STREET
GOLD BOND KALAKUTAI
Geriausios Rušies — Iš Šiaur-Vak. Valstijų
16 sv. ir mažiau, sv. 63c, 18 sv. ir virš, sv. 55c

LIETUVIŲ MAISTO KRAUTUVE
CAPITOL MKT.
Persiorganizavo
šviesi, gera mėsa ir jos produktai; pieniškas ir kenuotas maistas;
vaisiai ir daržovės.
Kainos neaukštos. Užsakymai pristatomi į namus ir į
parengimų vietas.
VISI PRAŠOMI ATsilankyti
Capitol Mkt.
118 MILLBURY ST., Telef. 6-0086, Worcester, Mass.

Laidotuvių Patarnavimas
Žemiausios Kainos, Pradedant \$200.
MATHEW A. CINSKY
340 HARDING GATVĖS TEL. 5-5893